

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
на пів року 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів
року 4 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 ер.,
на пів року 16 ер.

**Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“**

на цілий рік 18 кор. (вгл. 9 рублів або 34 ер.)
а на пів року 9 кор., вгл. 4-50 р., або 17 ер.
Поодинокі число 10 сотників.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакция, адміністр. і експедиция

„Буковини“

в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від
стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки.
При частійших замовленнях відповідний рабат.
Рекламації неопечатані вільні від порта.
Рукописи звертає редакция лише за попе-
реднім застереженням і залученем належ-
ности поштової.

В справах редакційних можна устно по-
розумівати ся що дня від 9—10 рано і 2—3
по пол. крім неділя і свят.

Всім ся від наших ворогів!

Тяжке економічне а по більшій части
й політичне положення, в яким живе укра-
їнський нарід на всіх частях своїй не —
своїй землі, степенуєть ся ще й тим, що
ми з усіх боків окружені жичливими су-
сідами, які би від щирого серця раді
змети нас з лиця землі. З одного боку
таки свій брат Великорус, з другого наші
„найсердечніші“, там знов бутний Ма-
дяр, а тут на Буковині передовсім Волох
завзяв ся і всіми силами працює над тим,
щоби спинити наш освітний розвиток
і тим лекше нас винародовити. Церква
і школа, побіч інших средств, отсе най-
важніше оруже, яким послугують ся
наші вороги в безпощадній боротьбі з на-
шими просвітно-національними змага-
нями.

В яким стані знаходиться „руська“
церква на Буковині, писало ся нераз тай
всі знають се добре самі. На полі шкіль-
ництва ми досягнули, правда, не оден ве-
ликий і гарний здобуток і положили трівкі
основи під будущий розвій, але й тут
дошкулую нам не одна недостача. Осо-
бливо по селах сумежних з румунськими
нахабний Волох уживає всяких дозволе-
них і недоволених способів, щоби при-
помочи школи відтягнути нашу молодіж
від свого рідного і зрумунізувати її. Ви-
лиш чуєте: там засновано волоский курс
для руских дітей, там Волохи не допус-
кають до засновання рускої школи, там
знов руску школу ухвалює руска рада
громадска перетворити на волоску, і т. д.,
аж серце краєть ся, читати те всьо. І чому
воно так діє ся?

На жаль, треба признати, що ґрунт
податний для забігів наших ворогів ле-
жить в самім народі. Згадавши хочби ту
преважну обставину, що у нашого мужика
православний — Волох а Русин — уніят,

обставину, що при відомій нетерпимості
релігійній і несовітності агітаторів, які
нею аж надто часто послугують ся, від-
грає одну з найважніших роль, ми му-
симо числити ся ще й з тим, що наш
мужик має свою логіку, диктовану зреш-
тою самим житєм. На що йому рускої
школи, що за хосен йому з рускої науки,
коли він з нею не може нікуди післати
дитину, бо навкруги школи волоскі,
уряди волоскі, церкви волоскі. Нічо
дивного, що при таких обставинах він
користає з кожної нагоди, при якій може
навчити дитину волоскої мови, бо
тоді волоскі школи стоять для неї
отвором.

Але-ж на се тільки й чекають наші
румунізатори. Зараз найде ся між ними
хочби й який недоварений ученик — яні-
чарик, що таким чином хоче заслужити
собі ласку у своїх професорів, збере
руских дітей і вчить їх волоскої мови,
а з нею й погорди до свого рідного. При-
вступним іспиті руску дитину пустять,
чи вмів що чи ні, бо-ж їм не о науку
ходить, але о винародовлене; румунські
бурси приймуть їх з отвертими раменами
(адже в черновецькій румунській бурсі
з третина вихованків — рускі діти) і за-
два — три роки така руска дитина стає
найлютішим ворогом свого руского
імени і веде на ртїху своїх покровителів
дальше ту погубну роботу, яку вони роз-
почали.

Так уміють поступати наші вороги,
коли ходить о те, щоби нас винищити.
А як поступаємо ми, коли треба боронити
ся? Де у нас якісь ширші приготування
дітей до наших шкіл? Чому нашим ді-
тям ставить ся отільки багато всяких
чисто формальних перепон при вступі до
гімназій? Не бійте ся, Волохи питають
при вступних іспитах механічного чи-
тання й писання, а в нас від малого хлопця

вимагаєть ся штудерних граматичних
аналіз і коли волоскі ученики здають
іспита зрілости, не вмючи добре ужити
німецького родівника, у нас за таке відпа-
ляють хлопчину на самім порозі до гім-
назії. За те у наших директорів усьо
мусить бути як під цирклем, ні одного
хлопчини за більше, так якби просвіт-
ний поступ народа мав придержувати ся
вузких стін і числа гімназійних лавок.

Так дальше не може бути, коли не
хочемо зрезигнувати з тисячів нашого
народа, що їх доля звела в сусідство з чу-
жизнцями. Перша і найголовніша річ,
якої мусимо домагати ся, се рускі па-
ралельні класи при всіх гімна-
зіях, що довкола них живе руский на-
рід, а передовсім рускі паралельки
при гімназії в Сереті. Се необхідне
жадане, без єго сповнення ціла наша праця
в тих околицях буде завсїгда тільки при-
нагідна і доривочна. Та заки нам поведе
ся вибороти заспокоєне отсего постулату,
ми мусимо хопити ся иньшого способу
самооборони. Рускі директори й учителі
і загалом усі наші діячі повинні з сьвя-
того обовязку не допустити до того, щоб
діти нашого народу в своїм стремліню до
просвіти попадали ся в чужі, ворожі на-
руки. Збирати й приготувати хлопців
жадних науки до гімназій, не відстра-
шуючи ся тим, що котрий з них може
переступив роки вимагані по гімназіях,
бо й для таких найде ся місце, чи при
реальній школі чи при учительській семи-
нарії. Збирати їх і посилати до Чернів-
ців, до Кіцмана, де наші бурси повинні
отворити місця передовсім для таких хлоп-
ців, бож вони в найбільшій потребі. Се
треба зробити, мусить ся зробити
і ми благаємо наших діячів, щоби сей
обовязок взяли собі до серця.

Нове відкритє на полі хемії.

Дивна вістка про нові відкриття в області фун-
даментальних основ досліду природи пробігла в остан-
нім часі світ і викликала заінтересоване в най-
ширших кругах. Розходить ся тут о декілька нових
спостережень Уільяма Рамзея, самих в собі дуже
простих, які ледви чи змогли-б викликати таке за-
галне науружене, як би не те, що противорічать
усьому, що ми уважали доси законним і непохитним.
Про отсі спостереження хочемо сказати кілька слів.

Лорд Ралей відкрив в купі з Рамзейом
при помочи бистроумної методи нову складову часть
повітря, т. зв. арґон. Перший з них звернув ся
одначе до иньших фізичних проблемів, а Рамзей до-
сліджував дальше саме ту область. Припущене, яке
з різних сторін зроблено, що арґон мусить бути
ідентичним з одним з двох елементів: гелієм або
коронієм, відкритими в атмосфері сонця, не по-
твердило ся. Але лорд Ралей найшов, студуючи
субстанції, що виділяють ся при сконденсуванні
нові гази того самого рода: неон, криптон і ксе-
нон. Про сонічний елемент короній не знаємо доси
нічо певного; але гелій найдено вже також в чи-
слених мінералах. Пізнійше відкрито його в газах,
що піднімають ся з різних жерел мінеральних, і нині
гелій знаходять ся вже в купецькім обороті. Всі ті
елементи: арґон, неон, криптон, ксенон
і гелій мають те світїство, що вони не вражливі на
реакцію; їх не удало ся доси злучити хемічно з жа-
дним иньшим елементом і вони, здаєть ся, не мають
світїства спорідненія з иньшими субстанціями. При-
ймають отже, що їх молекули не складають ся з двох
атомів, як молекули иньших газів, що они отже іден-
тичні з т. зв. вільними атомами.

Як відомо, Бекерель вказав на те, що денні
мінерали, головню смоляна руда урану, висилають
дивні промінї, подібні дуже до знавих уже лучів ка-
тоди і Рентгена. На основі сего спостереження Кюрі
відкрив т. зв. радіоактивні елементи: радій, акті-
ній, полоній і в. Сейчас пізнано, що проміню-
ване тих елементів е матеріальне так само, як
при лучах Рентгена і учені мусіли признати, що ті
промінї не е ані світлом ані електричністю. Нові
лучі повставали з частиць матерії киданих з вели-
чезною силою і скоростію. Але ті частіці показали
ся так безконечно дрібні, що маса з якої складають
ся, виносить лиш дуже малі відломки того, що ми при-
викли вважати доси масою атому, зн. найдрібнішою
можливою частиною матерії. Се повело до поставлення
теорії електронів, то є до прийняття, що й самі атоми
мусять бути зложені із ще менших пра-атомів, і що
доперва сі творять основу матерії. Отсю гіпотезу
о електронах виведено дальше і вона творить нині
початок цілком нової основи природничих наук.

На берлінськїм конгресі 1903 висказав англійський
хемік Крук думку, що радіоактивні елементи се ніщо
иньше, тільки елементи, які знаходять ся в стані
розпаду, в стадії розложєня прасубстанції. От ся
смілива думка має дивну аналогію з відомою, загално
принятою теорією Канта й Ляпласа, після якої
старіючі світї розпадають ся в праїмловину, з котрої
відтак творять ся нові. Виходило б що і в безконечно
малім світї атомів відбуваєть ся таке безнастанне
повставане і розпадане. Отсей процес, подібний до
процесу в праїмловині названо еманациєю. Для
єї повної аналогії з теорією о повставаню світїв
недоставало тільки одного: спостереження, чи елементи
перетворюють ся на иньші з меншим тягарем ато-
мовим. Се власне відкрив Рамзей.

Вже 1903 спостеріг він, що еманация радія пе-
ремінюєть ся поволи в гелій. Се спостережене, що
викликало тоді величезну сензацию і придбалої Рам-
зеєви нагороду Нобля, дало нам відразу відпо-
відь на питанє, звідки бере ся гелій. Гелій дуже
імовірно не містить ся ані в мінералах ані в парах
мінеральних жерел, але повстає дорогою еманациї
з радіоактивних елементів.

Спостереження Рамзея про творене гелія потвер-
дили досліди иньших учених. Між тим Рамзей від-
крив, що еманация елементів не завсїгда складає ся
в гелій. При присутности води творене гелія устает,
а повстаючий газ е неоном. Коли-ж замість води
дати розчин мідяних солей, то творить ся арґон.
Таким чином повстає неревакційних елементів вна-
сїкло ся.

Але се не все. Засіб енергії, що визволюєть ся
при еманациї, обявляєть ся не лише яко тепло. Вже
від давна знаємо, що шкло посудин, в яких перехо-
вувано радій, закрушуєть ся на брутнато або сїно.
Колиж Рамзей піддававдіянням еманациї розчин мі-
дяних солей і таким чином витворював арґон, показало
ся, що освободжена при тім енергії кинула ся на мідь,
розбила її на складові часті а поді електрони згру-
пували ся на ново, повстав новий елемент: літійом.

Досліди Рамзея показали отже, що з матері-
яльних частиць еманациї творять ся не тільки не-
реакційні елементи, але що під впливом енергії осво-
бодженої при еманациї також старі, знаві елементи
пр. мідь можна перемінити на инші. Отже переміна
елементів а спеціально металів булаби доконаним
фактом.

Кацапске віче в Сереті.

До звіту з серетського віча, який ми подали за кацапским справоздавцем, можемо додати ще оті інформації одержані із кількох вірогідних боків:

Аранжером сего віча був з поручення кацапського штабу який в самім Сереті становлять судовий ад'юнкт Могильницький і гімн. проф. Тофан, писарина Шилипюк. Він просив серетського пароха о позвіл, щоби попи-кацапи сьміли відслужити в парохіальній церкві службу. Самого пароха не запрошено, ізза чого він і не явився в церкві, тільки дав своему сотрудинові писемний наказ, що кацапи мають заплатити за свѣтло і т. д. тай, щоби сотрудинок, коли-б який із попів-кацапів мав у церкві політичну проповідь, перебив єї. Сей наказ показав сотрудинок Богатирцев, що єго дуже збентежило. Проповідь ограничила ся проте на звичні кацапські фрази о православію, яке ратує в Сереті уніят Могильницький а надто прихилив спасати другі уніяти з Галичини, кацапський посол Глубицький і перепавший кацапський кандидат, звисний Алексєвич. Примітити треба, що архиправославні попи-кацапи відправляли службу божу, прогулявши майже всю ніч в кавярні! Шилипюк знов угощував кацапських хрунів, що прийшли на віче пивські і допустили ся розбоїв.

На самім вічу було всего на всего кілька сот душ, найбільше 700—800, розуміє ся, що разом з численною зволочею, яка побігла туду заманена цкавостію, побачивши, що через місто йде процесія, себто хоругов кацапської читальні, яку супроводжали підлітки-дівчата з царфами і вінцями через плечі. За ними потягла й товпа людей, що були на місті, бо діяло ся у вісторок, що є торговим днем в Сереті, а кацапські наганячі голосили надто, що на вічу ділять муть Дубову, добро рел. фонду.

На вічу говорив, як відомо, ад'юнкт Могильницький в антисемітськім дусі. Коли спінув про лихварів учитель помічник Тотоскул крикнув „Ганьба!“, очевидно лихварам, та за те (!) на знак наганяча кинули ся п'яні хулігани на него й побили тяжко. На знак тогож наганяча побили відтак гімназиста за те, що як справоздавець „Czer. Blatt-y“ робив собі нотатки. Ще менш вини було з боку студента Квірефельда, який минав мовчки попри пану товпу, йдучи до ріки Серету, щоби скупати ся; ну й скупав ся у своїй крові. Сі побой зовсім невизначений збули ся на очах судії Могильницького і провідників любови ближнього, протоєреїв Велигорського і Козака та „отців духовних“ Богатирця, Тофана, Велигорського і Драчньського та проф. Тофана! Поліції не було, бо віче не було заповіджене в старості.

По вічу бігав Могильницький до голови міста, перепрашав його за невинне побите його кривняка Квірефельда й просив не робити з того ужитку, але бурмістр віддав справу судови, куди внесли скарги й інші побиті. Надто аранжеря хуліганського віча відповідати муть і перед політичною властю, котра чейже провчить хуліганів, що їм „нельзя гулять здесь как в Расеі“. З ухвал розвінчачого віча найцікавішій ті, що „архиправославні“ попи-кацапи відрікають ся своїх буковинських православних послів а орекли своїми покровителями галицьких послів-кацапів, між ними й уніятського посла-ксьондза Давидяка.

Хуліганське віче закінчило ся походом, підчас якого несено Глубовіцького; буковинські архиправославні попи, що все відають на „уніятів-галицьчанів“, співали йому „осанна!“

На заспокоєне „Діла“, що бачить в сій кацапській комедії не послідні „видригі“ а небезпечну акцію, додамо, що наші послі і всі щирі народні робітники, вихисують безперечно се віче, щоби показати народови, що кацапський клич про zagrożене галицькою унією буковинського православія одна підда видумка московських запроданців, яка виявила ся на сім вічу в цілій своїй наготі. Зрештою велике питанє, чи редакція „Діла“ з своїм „поборюванем кацапства з долу“ по тих шкандалах, що діють ся в Галичині, має право тикати кацапством в очі Бук овинцям, з поміж яких не вийшов ні один кацап ані до сойму, ані до Ради державної.

Промова посла д-ра Кирила Трильовського в державній Раді 22-го липня 1907.

(Дальше).

Ще оден случай наводжу вам, мої панове і він тичить ся громади Рознова в снатицькім повіті. Є се дуже велика громада і тому при виборах будьто до парламенту, будьто до сойму великої ваги. Громадске заступництво не конче підчиняло ся повітовому маршалкови, всемогучому панови в снатицькім повіті, Мойсї, і тому стало розв'язане, а комісарем громади назначено креатуру Мойси, колишнього громадского писаря Фірера.

Дотичне заряджене не доручено ані місцевому вітові, ані його заступникови, а коли депутация зложена з радних громадских прохала снатицького старосту, звисного ренегата Левіцького, о доставлене розв'язуючого зарядженя, відповів сей брехливо, що він не всміє вдовольнити сему бажаню, бо дотичні акти десь закинули ся і годі їх відшукати.

В справі сего гарного поступованя супроти громади Рознів, також в сій палаті інтерпелювано до міністра внутрішних справ 28. січня с. р., але ово

не мало доси бажаного результату. Правдоподібно має пан Мойса також і у пана Міністра внутрішних справ такий великий вплив.

Від розв'язаня Ради громадської в Рознові уплинуло вже 8 місяців а нових виборів мимо того не розписано. Громадський комісар Фірер радить між тим в громаді як йому захоче ся і каже собі денно по 6 корон платити дієти, хоч попередній віт побирав лише 66 сот. денно.

Щоб громадского писаря собі прихилити, підвищив сей чистий комісар на власну руку його пенсію о 500 К річно а також одержує на кошт громади револьверами узброєну гарду ізза охорони своєї свѣятої особи.

Що-б німстити ся на населеню, яке підчас виборів голосувало на мене, замкнено торг в Рознові під малозначним покривом а на просьбу і мольбу людей є лише одна відповідь: „Ідїть до Трильовського! Хай він вам отвориє торг!“

Як довго потребає сей обурюючий, населеня провокуючий стан, ніхто не знає. Се однак не підлягає сумнівови, мої панове, що сю цілу історію розв'язаня аранжовано лиш на то, що-б панови Мойсї зацвѣнити мандат до сойму і на слїдуючу сесію.

Іменно при виборах до сойму голосують у нас не прямо і при тім така креатура Мойси, що заведе громадою, може привести великий хосен. (Перебиває зі сторони посла Пастора.) Будьте монсїнїоре добрим християнином і не перебивайте мене. (Веселість).

Таких історій є тисячі в нашій щасливій Галичині, а сї факти не можуть заперечити навіть панове кондотієри шляхти з польского кола.

Мої панове! Мій любивий товариш Олесницький навів вам цілий ряд випадків, які є живими доказами на то, як політичні урядники в Галичині повертають законами, які вони так званого „Prügelpatent-y“ з року 1854 надуживають до своїх цілей, як вони патенти і розпорядженя, які майже 100 років лежать в австрійській коморі розпоряджень, витягають тепер на свѣт денний, що-б лише секувати наш нарід і відобрати йому вську охоту до самостійної політичної діяльності.

Одинокою задачею політичного урядника в Галичині є приготуванє всяких можливих будучих виборів. (Приймає аплауз.) Отже не дивота, як вони відтак переводять вибори з такою хитростію і з найкоректнішою безхарактерністю. Вибори після нового виборчого закона спочатку справляли їм по части трудности; але і сї покінаю щасливо. Класичним приміром на се є вибір д-ра Колішера в Коломиї.

Мої панове! Я належу сам до управнених до голосованя в Коломиї і тому що я підчас сего вибору вже був вибраний послом, мав я нагоду добре приглянути ся сим вибором. Можете на мене здати ся як на головного свѣдка, бо я не належав до ніякої партії, які в Коломиї взяли участь у виборах.

Богатієм з вас, мої панове, прислано копію з протесту, який піднято проти вибору пана Колішера. Отже не потребує тут говорити про всякі зневаженя закона, надужитя власті і т. и., однак сподію ся ще при відповідній нагоді більше говорити про се. Тепер піднесу лише одне.

Пан д-р Колішер зістав вибраний більшістю 4, кажу чотирох голосів. (Слухайте! Слухайте!) Ся більшість повстала таким чином, що анульовано 232 голоси. І так около 50 голосів уневаженно тому, бо на дотичних картках не подано числа виборчого округу, що однак є виною доставляючої власті і взагалі без жадної ваги.

Як всюди так і в Коломиї партії правительственной стояло до розпорядимости велике число урядово виставлених карток голосованя.

Опозиційні сторонництва не були в такім щасливім положеню і мусїли уживати карт вже виставлених на Колішера і доставлених урядом. Урядові карти голосованя були цілком замазані а в середині сяяло імя Колішер як звізда на небі. (Веселість).

Були дві системи: Перша лежала в тім, що імя Колішера змазано відповідними, часто не конче приємно пахнучими хемікаліями і відтак печаткою вибито імя опозиційного кандидата. Друга система була така, що імя Колішера затерто цілковито чорною фарбою, а зверху білою фарбою написано імя опозиційного кандидата. (Веселість). Всї сї карти, — як признає се всякий здорово думуючий розум людський — зовсім без причини уневаженно; комісії були тої думки, що карти голосованя мають бути писані а ні малювані. (Веселість). Се однак намальоване. В одній комісії сидів радник краевого суду, якому сего було за багато. Він сказав: Після закону треба на урядових картках голосованя імя писати. Імя є отже на картці написане і тому ся картка голосованя важна. Панове однак були иншої думки і так вибрано д-ра Колішера.

Зваживши отже се, що пан Колішер вибраний більшістю лише чотирох голосів, мусить бути його вибір безсумнівно уневажений. Знають, мої панове, в Коломиї дуже добре, що сї вибори коштували д-ра Колішера величезні гроші. (Посол Пастор: Се неправда! На се є свѣдкі; прошу переслухати свѣдків!) Називають касієра д-ра Колішера, Лама і радника торговельної камери Бусмана, обох зі Львова, які зробили дотичний гешефт з коломиїськими пропінаторами і вшехпольяками. (Можливи).

Підчас виборчої кампанії тягнуто на шнурку дорогами в Коломиї набитий сінник, при чім товпа кричала: Се „Strojsak“ д-ра Колішера (веселість), вшехпольского кандидата. Слова „Strojsak“, під яким розуміло ся банкнотами Колішера наповнений міх,

став виборчим гаслом; борено ся за і проти „Strojsak-a“. (Веселість). Найцікавіше в цілій історії є однак, що по виборах засистовано виплату другої половини „Stroisaka“, бо не було певности, що парламент затвердить вибів д-ра Колішера. В Коломиї говорили, що обіцяну суму вже тому годі виплатити коломиїським виборчим шахраям, бо тої суми — мовляв — потрібно тепер у Відни. (Можливи). (Дальше буде).

Політичний перегляд.

Подорож короля Едварда.

Отес розпочав Едвард свою подорож до Маринбаду через Вільгельмсегге і Ішль. Як відомо, король супроводжає державний підсекретар уряду заграничних справ а в Вільгельмсегге буде дождати його цісар Вільгельм з своїми дорадниками: кн. Більвом і п. Чіршким (Tschirsky). В Ішлю буде присутний і австрійський міністер заграничних справ бар. Еренталь.

Довгий час взаємини між Німеччиною а Англією були остиглі, прямо неприязні. З'їзд в Вільгельмсегге є першим видимим знаком, що ті взаємини поліпшили ся. Від часу, коли оба монархи з собою виділи ся, король Едвард не дармував, але позаключував договори, котрі позицію В. Британії знаменито скріпляють. Япан подав Англії помічну руку до охорони єї азійських посілостей. Франція за те що Англія підпрєєї інтереси в Мароко, згодилася єї нетиняти єгипетської справи. До англійсько-французького порозуміння прилучила ся і Іспанія. Дуже мало недостає до закінчення договору з Росією, котра впрочім і без того вирекла ся вже всяких антагонізмів супроти своєї суперниці на середно-азійських окраїнах. Нитки англійської політики так розширили ся, що тепер має вона цілковиту свободу рухів. Річ певна, що Німеччина дивить ся завидним оком на успіхи англійської політики, та не маючи змоги перешкодити їй, мусить з нею погодити ся. Німечка праса одностайно підносить, що з'їзд в Вільгельмсегге скріпить угоду і мирову тенденцію, яка проявляє ся в міжнародних відносинах і зближить до себе обі держави. І англійська преса стверджує, що в відносинах англійсько-німецьких замітний зворот до ліпшого, та надїє ся, що по з'їзді в Вільгельмсегге устануть між обома державами всякі непорозуміння. На всякий случай можна надїятись на певно, що з'їзд обох монархів в Вільгельмсегге причинить ся що найменше до проясненя відносин між обома державами. А чим ті відносини будуть ясвішші і щиріші, тим певнішу становити муть заорукку мира, котрому вправді тепер нічо не грозить, котрий однак при лєда не приязнім подуві може розвіятись, як воздушне марєво

Страйк телеграфістів в Америці.

Від кількох днів доносять часописи про страйк телеграфічного персоналу в різних американських містах, котрий з огляду на величезний торговельний оборот може легко перемінити ся в катастрофу. Безпосередню причиною страйку було відправлене зі служби урядника Ріана в Чикаго. Та дійсною причиною страйку є що вишого, а саме: союз телеграфістів, обіймаючий цілий край, від Нью Йорку до Сан Франціско жадає признаня організації, підвищення платні і скороченя часу праці.

В північній Америці цілий телеграфічний рух не є в руках правительства, але в руках двох приватних товариств: „Western-Union“ і „Postal Company“. Поки-що страйк обняв лише дії товариства „Western-Union“.

Обі сторони, т. є. компанії і урядники мають могуті средства борби. За компаніями є їх величезні капітали і поміч правительства. Урядники числять на солідарність усіх робітничих союзів і — і як до тепер — не заведи ся на них. Всюди відбули ся збори заводських організацій, котрі ухвалили віддати страйкувачам до розпорядимости 2½ мільйонів корон і оподаткувати ся на цілі страйку!

На чолі страйкового руху стоять: голова союзу телеграфістів Смаль і секретар Русель. Вони розпоряджують телеграфічним а по части і поштовим персоналом Злучених Держав і Канади і можуть до 24 годин відтяти торговельні осередки від телеграфічного, телефонічного і поштового руху в Чикаго на 35 телеграфічних дротів, котрі дучать се місто з Нью Йорком, лиш оден дріт функціонує, а се вже спричинило катастрофу для торговлі збіжем і мукою. Поки-що Смаль годить ся на мировий суд.

На чолі тресту підприємців стоїть полковник Кльоврі, голова „Western Union“.

До тепер страйк обняв міста: Чикаго, Нью Йорк, Філадельфію, Балтіморе, Клеветланд і н., загалом 50 міст, котрі є головними центрами торговельного і промислового руху.

НОВИНКИ.

Чернівці, 17. серпня 1907.

О. Давидяк в обороні своєї чести. Дня 15 липня с. р. відбув ся у Львові, як звисно, з'їзд москвофільських мужів довіря, на котрім обговорювано справу вступленя послів о. Давидяка д-ра Короля і радника Кириловича до українського клубу в парламенті. Наряди були дуже бурливі, так, що д-ра Короля розбу-

дучені кацапики обкидали гнилими яйцями а о. Давидяка почастивали здоровими поличками за те, що не хотіли підчинитись під команду молодшого покоління ренегатів. Не минуло з тої пори три тижні, як згадані посли таки дали ся ренегатській шайці стероризувати і виступили зі спільного клубу, щоб утворити окремий, виразно московський, але нанесена їм особиста обіда видко надто важно їх заболіла, бо ось — як доносить Dziennik polski — о. Давидяк зажадав са тисфакції в судовій дорозі. Дня 13. с. м. він до державної прокуратури жалобу, в котрій оповідає, як на зборах мужів довіря його били по лицю та обжалує д-рів Черлунчакевича, іссеевського, Вергуна і Юл. Яворського з Київ а злочин насильства, якого допустили ся на його особі. Прокуратура відступила сю жалобу секції III. і поручила потягнуту згадану людину до відповідальності за переступство § 15 закона про охорону свободи зборів. Жалоба о. Давидяка викликала — як пише Dziennik polski — в кругах москвофілів сензацію.

Про страшну бурю, яка лютала ся минулої неділі над східною Галичиною, доходить тепер чимраз сумніший вісти. Ось що пишуть пр. з Підволочиск: По великій спеці в суботу і неділю надтягнули вечером в неділю чорні хмари і закрили небо, так, що около 7-ої год. зробило ся темно як середночі. Нараз звів ся страшний вихор і зачало блискати і гриміти, а в слід за тим пустив ся і дощ. Вихор був так сильний, що з парку г-р. Борковського вирвало кілька найвищих дерев, а на улиці лежали повирвані телеграфічні стовпи. В ринку було досить спокійно, але коло уряду громадского знищив вихор ческий парк, а в ул. Костельній поломив дерева. Гірше діяло ся в Мислові, селі віддаленій від Підволочиск, де жертвою небудалої тучі упало кількох людей. В двірській стайні доїли як-раз підчас тучі корови, коли нараз завалила ся стайня і убила четверо людей з двірської служби, 2 мужчини і 2 жінки. Крім того згинуло ще кільканадцять коров і коней. На місці катастрофи явила ся сторожа пожарна з Підволочиск і міський лікар д-р Тіркель. Під надзором жандармів добувано трупи з під розвалин. В першій хатчині побіч двора зложено два трупи: Івана Хнія, 45 літнього вдівця і вдовцю Марию Анодрачку, літ 35. Як-раз мали вони пібрати ся і в понеділок мало відбутися весіле, до котрого вже все було приготавлено. Хай лишив сиротами трох синів, з котрих 16 літний Ілько був з наймолодшим братом Степаном підчас катастрофи в стайні, але втекли ще в пору з неї. Мимо того мало що й вони не пожили смерті; коли втікали, впав стовп на старшого і зломив йому ногу, а молодшому покалічив лице. Третю жертву катастрофи, Вікту Шум, 33-літню вдовцю, зложено в хаті в долній за заднишовецьким мостом; нещаслива лишила сиротами дві доньки і сина. Нарешті четвертою жертвою став ся Данило Гук, котрий полишив жінку і сина. Нещасливий жертви похоронено в Мислові, а бідні сироти лишили ся в найбільшій нужді без хліба і стріхи. — Про зовсім подібну катастрофу, як в Підволочисках та охрестности, доносить з Немирова і Грушова равського та яворівського повіта. В цілій тамошній охрестности лютала ся в неділю пополудни страшна буря з градом, котрий знищив до тла сегоріччя і так вже нужденне живнво. Буря позривала множество стріх і порозносила хати та поломила або й повирвала з корінем цілі дерева. Збіже стояче в полуніках порозносило на всі сторони і витовкло з них зерно. Найсильніше лютала ся буря в Дорогомишлі, де вихор виломив і повиривав мало що не всі дерева в громадськім лісі, а в дворі завалив і розвіс дві стайні. Одного наймита двірського, котрий сховав ся перед бурею до стайні, балки тяжко покалічили. Згинуло також кількох телят і два бугаї. Шкода так величезна, що її поки що навіть не можна було обчислити. Людям береть розпука, бо буря знищила мало що не весь їх сегорічний добуток, а тепер же їх голод і нужда.

Геройська смерть міщанина. В Жидачеві вибух в неділю по полудни пожар в домі, в котрім лишено п'ятеро дітей без надзору. Огонь захопив цілий дім, а з середини було чути розпучливий крик замкненої дівчини. Народу збігло ся немало, але ніхто не відважив ся винести діти на двір. В хвили найбільшого небезпеченства пробігла сусідка Анна Денисович, вибіла вікно і винесла четверо дітей. Коли виходила з п'ятою дитиною на руках, запалила ся на ній одіж. Нещаслива попенкала ся так страшно, що другого дня померла. З нагоди того пожару, що знищив чотири господарства жадачівських міщан, годить ся звернути увагу ще на одну обставину. У одного з погорільців згоріло 2000 К банківстами, схованих в комині. В таких касах як за образами за сволоком або в комині, ховано гроші за давних часів, коли люди не знали про фінансові товариства; але видко, що й тепер ще декуди панує крайня темнота і глухота.

Міжнародне бюро тверезости має бути założене в Лозанні в Швейцарії, як се ухвалено на останнім з'їзді антиалкоголічним в Штокгольмі. Задачею бора буде між иньшим зібрати всякі дані що до поборювання пиянства. Головою бора вибрано д-ра Бергмана з Корценінга (Швеція), містоголовою проф. Генса з Бреми, секретарем проф. Геркода з Лозанни а касіером д-ра Колера із Швейцарії.

Сам запалив і сам загасив. Про незвичайний удар грому доносять з міста Августин в державі Ман (Meine) в Сполучених Державах. Підчас бурі, яка там недавно лютала ся, вдарив грим в прядільно фабрики бавовняних виробів і запалив там нагромад-

жений матеріал, котрий бухнув зараз полумінню. Але з прядільні перекинувся грим на руру яка іде від резервуару з водою до т. зв. дощового приладу, котрим на случай потреби можна би пустити воду на цілу прядільню. Грим стонив краник, що замикав руру під водою на горі і в одній хвили маса води залила цілу прядільню так, що не лиш угасила огонь, але й знищила всі запаси і машини, наробивши величезної шкоди.

Холера в Білгороді. З Білгорода доносять, що від кількох днів кружляє там чутка про кілька випадків холери в місті. Власти держать се в тайні, аби не відстрашиги чужинців від звидживання Білгороду.

Оповістки, іменованя і т. п.

Пращальний банкет в честь шк. інспектора п. Олександра Кунчанка з нагоди его перенесення до Черновців відбуде ся 1. вересня с. р. в сали касиновій в Заставні. Вступ і місце при сідній вечері вноситься 6 К від особи. Гроші урешаєсь присилати до 20. с. м. на руки комісари пана Олександра Кобилянського в Заставні. Але можна — зголошавши ся тепер до участі — вступне зложити аж на 1. вересня с. р. Просить ся головню учительство о численну участь, щоби гідно почитати нашого щирого приятеля і загально поважаного діяча. Вп. Учительство зволить також зійти ся в домі пана Зугачевича в цілі підписаня адреси для відходячого п. інспектора.

Загальні збори товариства „Взаїмна Вигода“ в Розтоках відбудуть ся дня 25. с. р. в домі читальні із отсим порядком денним: 1. справоздане старшини, 2. вибір старшини і ради надзорчої, 3. вільні внесення і дискусія. — *Старшина.*

Загальні збори каси в Чорткові, відбудуть ся в неділю дня 25. серпня 1907 р. о 3 год. пополудни з слідуєчим порядком денним: 1. Отворене зборів; 2. Справоздане касове за 1906 рік; 3. Народа над будовою дому; 4. Вільні внесення. — За старшину: *Денис Руснак*, начальник.

Звичайні загальні збори товариства „Січ“ в Ранчу відбудуть ся, 25. серпня о 3 годінні пополудни в домі Читальні з отсим порядком денним: 1. Отворене зборів; 2. Справоздане старшини за минувший рік 1906; 3. Вибір нової старшини; 4. Вільні внесення. — За старшину: *Григорій Миронюк*, кошований; *Олександ Гавриш*, писар.

Ц. к. державна гімназія в Чернівцях. Приняте учеників до I. класу буде відбувати ся 2. і 3. вересня. Ученики, які до тої класи хотять бути прийняті, мають одноі або другої днини зголосити ся між 8 а 10 год. передполуднем з родичами або їх заступниками в дирекційній канцелярії, і вказати метрикою, що мають вже або снічати в біжучім році 10 літ, а як ходили до публичної народної школи, предложити ще й свідоцтво ереквентатійне. На посвідчення шкільним поступи в матерній мові має бути складено виразно, що ученик переходить до гімназії. Зголошеня до вступних іспитів клас (II.—VIII.) мають відбутися ся що найменше 8 день перед іспитом, отже найдалше 23. серпня. Кожний новий прийнятий ученик має зложити 4 К 20 с. яко вписову таксу, 2 К на шкільні прибори, 1 К яко даток на гри для молодіж, 1 К на чорнило, а 10 сот. за примірник принисів дисциплінарних, разом отже 8 К 30 сот. В разі не прийнята ученика таксі будуть звернені назад. Письменні іспити поправчі і доповняючі і вступні іспити до вищих класів відбудуть ся від 8 до 12 год. перед полуднем а устні від 3 до 6 пополудни. Приняте учеників до руско-німецької приготавлючої класи відбуде ся 2. і 3. вересня від 8 до 12 год. передполуднем, але заважає ся, що приготавлюча клася е призначена в першій мірі для учеників з сільських шкіл. Заниса учеників, що вже в попереднім шкільнім році належали до закладу, відбудуть ся в призначених до того шкільних комнатах дня 3. і 4. вересня від 8 до 9 год. перед полуднем. Ті ученики мають предложити посліднє свідоцтво семестральне і заплатити 3 К таксі а 1 К за чорнило. Всі ученики, публичні й приватні мають передати своїм господарям клася 2 точно виповнені націоналі. На 5. вересня о 3/8 год. мають ученики зібрати ся в класах, звідки підуть до церкви, зглядно до божниці. По богослуженю мають всі ученики зійти ся в своїх класах, де перечитає ся їм принис дисциплінарні і поділ годін. А обширнійшій інформації можна причитати на чорній таблиці в шкільнім будинку.

З музичної школи ім. Миколи Лисенка в Чернівцях. Новий шкільний рік починає ся в вересні. Відділи, на які можна вписувати ся, слідуєчі: відділ сольового співу, учителька п-ні Р. Шульц, відділ фортепьяновий, учителька п-на Г. Бухер, відділ скрипковий, учителька п-на Г. Аберде, відділ віолончелі, учитель п. А. Франк, побічні предмети, учитель п. М. Левицький.

Вписове для нововступуючих учеників 4 К, для давних учеників 1 К на бібліотеку.

Потім вносять оплати для перших років: За науку сольового співу і гри на фортепьяні по 8 К місячно; за науку гри на скрипці і віолончелі по 6 К місячно. Наука теорії і гармонії, як і користуванє шкільною, музичною бібліотекою даром. Всі оплати

мусять бути уплачені безусловно з гори і без важної причини не сьміє жаден ученик виступити в часі шкільного року і то за ціломісячним виповідженєм. Наука відбуває ся три рази тижнево для кожного ученика і то переважно в годинах пополудневих, хоч в міру потреби можуть бути уряджені і ранні лекції. Вписи починають ся 1-го вересня і тривають до 10-го. Дня 16-го вересня с. р. в понеділок починає ся правильна наука. Нові ученики мають принести до впису метрику і прийти по можности з родичами або опікунами, щоби ті довідали ся докладно про всі постанови статуту школи. Дня 10-го вересня відбуде ся вступний іспит нових учеників для приділення їх до відповідної їх знаню класи, для 14-го вересня о год. 5 ій по полудни збирають ся всі ученики в льокаль школи для означеня годін науки.

Льокаль школи містить ся в „Народнім Домі“, ул. Петровича ч. 2. в Чернівцях, де від 1-го вересня що дня від год. 5—6 вечером можна засягнути близших інформацій у підписаного. — *Модест Левицький*, управитель музичної школи.

„Руска Бурса“ в Кіцмани. Від 1. мая до 15. серпня 6. р. зволили ласкаво на „Руску Бурсу“ в Кіцмани жертвувати слідуєчі Добродії: п. Андрій Загаєвич 6 К, п. Володислав Кукелка оплату за бурсака Івановича 15 К, тіло учительске 5 кл. школи дівочої в Кіцмани замість вінця на домовину понійного товариша Теодора Березовського 16 К, о. Теофіл Драчинський зібрав оплату на бурсака Петра Дороша 11 К, п. Петро Ткачук господар з Кіцмани із судової загоди 33 К, п. Д-р Лев Бачинський посол до ради державної за бурсака Дмитрика 10 К, п. Іля Семана 1 К, п. Параскева Прокопович 3 К, п. Шпойнарівський Сергій 3 К, п. Стратичук Іларій 3 К, п. Жуковский Евгеній 3 К, п. Д-р Лев Воевідка 3 К, п. Пробко Омелян 4 К, п. Федорович Іларій 3 К, п. Бурачинський Осип 4 К, п. Прийма Іван 11 К, п. Денис Езстафівич 3 К а п. Франц Прагловський із судової загоди 10 К. Огже разом збірає за 3 1/2 місяці 141 К, що в порівнянню до наших місячних вказів мало що значить, бо місячне запотребованє вноситься около 450 корон. Просимо всю патріотичну інтелігенцію, міщан і селян: „Споможіть нашу бурсу в теперішній хвили, бо заряд бурси знаходить ся тепер у таких грошевих клопотах, що наколи не підопре нас руский загад грошевыми датками, то ми будемо на жаль приневолені розвизати бурсу. Від кількох місяців не вливає на нашу бурсу майже нічого, — бо годі того жадати від кількох щирих одиниць — наколи нашій бурсі як раз треба найбільше помочи, бо тут отримуєсь учеників з найбільшних верств нашої суспільности. Як раз тепер на початку шкільного року є найбільше видатків, то треба інвентар зужитий відновити, помешканє зреставрувати, закупити дров і віктудів на зиму і т. п. Від когже маємо помочи чекати, чи може від чужих? Так чужі радб нас змисти із землі! Скинємо із нас ту лиху хворобу — байдужність! Сніпшіть із датками на „Руску Бурсу“ в Кіцмани, бо хто скоро дає, той два рази дає! — За виділ „Рускої Бурси“ в Кіцмани *Іля Семана*, голова. *Евгеній Жуковский*, господар. *Денис Езстафівич*, писар.

До історії України

виданя

проф. ГРУШЕВСЬКОГО.

Історія України-Руси.

Том I: до початків XI віка, 2 виданє 7 К 50 сот.
Том II: до половини XIII віка й історія поодиноких українських земель, 2 вид. 7 К 50 с.
Том III: до половини XIV віка і огляд суспільного устрою й культурного жита 2 вид. 7 К 50 с.
Том IV: XIV—XVI вік — обставини політичні, 2 виданя вийде в осени. 7 К 50 с.
Том V: XIV—XVII вік суспільно-політичний і церковний устрій і відносини, 1 вид. 7 К 50 с.
Том VI: економічне, культурне й національне жите XIV—XVII віку (вийде в осени).

Очерк історії українського народу — короткий курс історії України, 2 виданє, — ціна 2 рублі 50 коп.

Про старі часи на Україні — коротка популярна історія України для народу від найдавніших часів до сього часу, з образками і картою України (176 сторін. і 41 образок). Ціна 60 сот.

Движеніє політической і общественной украинской мысли в XIX стол., короткий огляд, ціна 8 коп.

Продають ся в книгарні „Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові“ (Театральна 1).

РУСКА КАСА © РУСКА КАСА

тов. зареєстрованє з ограниченого порукою в Чернівцях.

Одинока свого рода українська фінансова інституція на Буковині, — Приймає вкладки щадничі і опрочентовує їх на 5%. — Пай вноситься 40 К і платимо 6%, вписове 2 К. — Родимці! Хай клич „свій до свого“ відібе ся голосним відгомном по цілій Буковині і най кожний, що почуває себе щирим патріотом-Україном складає свої ошадности в „Рускій Касі“.

Прієднуйте нам нових членів!

Дирекція.

Ціна оголошень за одноразове їх поміщення: Ціла сторона 80 К., $\frac{1}{2}$ сторони 60 К., $\frac{1}{4}$ стор. 40 К., $\frac{1}{8}$ стор. 20 К., $\frac{1}{16}$ сторони 10 К., $\frac{1}{32}$ сторони 5 К., $\frac{1}{64}$ сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислює ся після об'єму місця не після малого тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.
За рубрики: Надіслані і Оголошення редакція не відповідає.

При кількоразових або при річних замовленнях, значний опуст.
Дрібні Оголошення малим друком (petit), числять ся по 4 с. від слова.
Належностей за анонси марками поштовими не приймає ся.

СКЛАД ТОВАРІВ Б. БАЛЬТІНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Самостійний склад з ц. к.

надвірних фабрик а іменно:

Рік заложення 1873.

Фабрики обуви: Антона Чапека у Відні, Ф. Л. Попера в Хрудімі.

Фабрики капелюхів: І. Генрика Іти у Відні, Осипа Піхлера і Сивів в Грацу.

Товари з альпани і хінського срібла В. Бахмана і Спілки у Відні.

Винижені ціни всіх дитячих артикулів, іменно: Парасольок від сонця, соломкових і легких фільцових капелюхів, шапок, дитячого біла, дамських поясків, рукавичок, убранных дитячих, краваток, сорочок для туристів і поясів, дитячих камизельок і т. п.

Найбільший вибір тукраєвих і заграничних фабрикатів:

Капелюхи для дам, панів, хлопців і дитячі. — Шапки для дам, панів, хлопців і дитячі. — Сорочки для панів і хлопців. — Біле туристів для панів і хлопців. — Ковнярики і манжети. — Паньчохи і шкарпетки для панів і дитячі. — Хусточки до носа для панів і панів. — Рукавички для панів і панів. — Убрання і жакети для дитячі. — Черевики для дам, панів, хлопців і дитячі. — Півчеревики для дам, панів, хлопців і дитячі. — Сандали Княйпа для дам, панів, хлопців і дитячі. — Домові черевики для дам, панів, хлопців і дитячі. — Парасольки для дам, панів, хлопців і дитячі. — Ремінці до подорожі, до польованя, ручні куфери, з оковою Медлера, валізи, пуделка на капелюхи. — Імітовані валізи з оковою Медлера і пуделка на капелюхи. — Такі самі валізи обтягнені шкірою на підшви. — Кошки до подорожі „Моравія“ з патентованими замками. — Тапки, куфери і кецесарія до подорожі. — Пледи, парасолі, футери до подорожі. — Куфери і тапки легкі до подорожі різного рода. — Подушки і коци до подорожі. — Кошки до подорожі на начині, шкло і бляшане начині. — Перфуми, мила, щітки, до ричів, і зубів. — Артикули шпортові і до гри „Tennis“, ракетки, бальони і всякі прибори. — Револьвери, рушниці і всяка амуніція.

Замовлення з провінції залагоджують ся сейчас.

Прийму

з шкільним роком хлопців або дівчат на вікт і станцію. — Чернівці, ул. Ра-тушева ч. 17. Новічка.

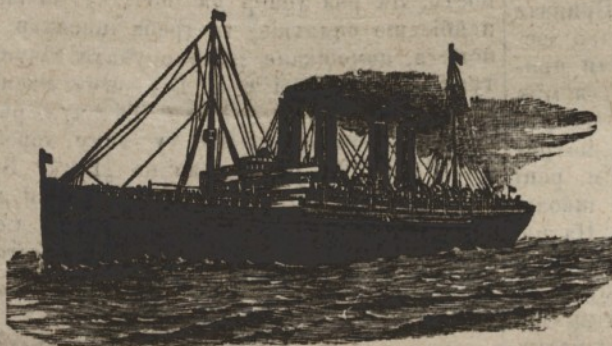
УЧЕНИКА

приймає зараз друкарня „Рускої Ради“
Вимоги: укінчене І. кл. гімназ., свідоцтво лікарське, укінчений 14 рік життя, знане руского языка.

В 6 днях до Америки,

Переїзд подорожних до

Канади і Аргентини

109 (63—104) п. с.

жадайте поясненя
Напишіть лиш картку кореспонденційну до

Falek & Comp.

Гамбург, Raboisen 30 Amerikahaus.

Кореспонденція у всіх мовах.

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“

можна купити у всіх

філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,

в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

(Steckenpferd-Lilienmilchseife)

МОЛОЧНЕ МИЛО З ЛЕЛІЇ,

Бергмана і С-ки в Дрезні і Тешині над Ельбою

після одержування щоденно писем з признанем, аі остане ся із всіх медичних мид найуспішнішим, проти соняшних виприсків на шкірі, як також служить до одержання і плекання свіжої м'якої і рожевої пери. — Штука 80 сот. у всіх дрогериях, складах перфум і торговлях мила. 44 (35—50) п.

Голов. склад у Шміда і Фонтіна Чернівці, ул. Головна. (Enzenberg-Hauptstrasse)

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, при ул. Рускій ч. 20. (в власнім домі)

приймає обезпечення будинків, всяких річй домашних господарських, збіжжя і паші на случай шкід заповідяних через пожар. Оплата премій мала, а користь для погорівших велика.

Шкоди ліквідує і виплачує „Дністер“ з найбільшою скоростою. При оцінці шкід бувають запрошені 2 господарі селяне з поміж членів. Дотепер виплатив „Дністер“ 13.747 відшкодовань в сумі сім і пів мільона кор.

Зиск по скінченім році звертає ся членам. Звороту за р. 1906. дістають обезпечені члени по 10 сот. за кожду корону заплаченої річної премій.

Банк краєвий у Львові і Чернівцях, Каса ощадн. у Львові, і т. д. приймають поліси „Дністра“ при уділюваню позички.

Жителі обезпечення приймає „Дністер“ для краківського товариства, а провізію від таких обезпечень відступає „Дністер“ на публичні добродійні ціли.

Пояснення до обезпечень уділяє Дирекція або агенти, Агенції „Дністра“ знаходять ся в кождім місті і в многих селах; там, где, еще неробить иньший агент „Дністра“, можуть письменні селяне старати ся о уділені агенції. Дотепер дістали агенти 969.507 корон провізії.

Фонди Товариства 21. грудня 1906.

Фонд резервовий	Кор. 846.189.20
„ резерви премій	„ 550.140.—
„ на звороти	„ 16.159.—
„ на ріжницю кур.	„ 29.866.35
„ резерви спеціаль.	„ 31.040.73
„ смер. урядників.	„ 185.810.21
иньші фонди заосмотреня	„ 25.000.—

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

КкОоллЕЕССОо

майже нове

дуже дешево на продаж. Близше: Друкарня „Р. Ради“ Чернівці, ул. Петровича ч. 2.

11—?

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
(Взаїмна Вигода“)

Всі книги до веденя товариства,
коштують враз з стемплями 50 кор.
з пересилкою 51 кор.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Івана Захаря.

За редакцію відповідає: Віктор Строч.

